

ressò mont-roigenc

LES TERRES NOVES

Josep Crespo (Plataforma Defensa Mont-roig)

28-11-2023

Les Terres Noves és una partida del nostre terme municipal a tocar de les Planes. Una gran extensió situada a l'oest del terme i que ocupa la plana situada entre el barranc de Rifà i el riu Llastres.

Les Terres Noves van ser uns terrenys disputats durant segles per les localitats de Mont-roig i Pratedip sent incorporades al terme municipal del primer i repartides a diferents habitants del municipi a canvi de ser treballades, una colonització en tota regla i que suposà la modificació completa d'unes finques que abans havien servit únicament per a la pastura de ramats i la tala de llenya.

La desforestació realitzada durant el segle XVIII modificava així l'ús agrícola d'unes finques de secà de difícil treball a conseqüència de la composició rocosa del sòl i castigades pel vent de mestral, habitual de la zona.

Si bé la partida és travessada per una sèrie de barrancs (Rifà, Porquerola, etc.), l'aigua en superfície és un bé escàs tot i que iniciades les perforacions a mitjans del segle XX es comprovà que són terrenys rics en aigua subterrània.

El primer cultiu estès a la zona va ser la vinya, varietats de raïm blanc que complementaven la creixent indústria d'aiguardents existent a la localitat i que a

principis del segle XX comptava, pràcticament, amb una quinzena d'empreses dedicades al sector.

Les "antares" de la vinya eren sovint ocupades per cultius llenyosos com l'olivera i el garrofer suposant un important creixement de les parcel·les treballades i que cada vegada es trobaven més allunyades del nucli urbà obligant a crear una xarxa d'infraestructures basades en carrerades i camins transitables que poc tenien a veure amb l'actual T-310 que travessa el terme d'est a oest.

Les necessitats dels pagesos i jornalers obligaren també a la recerca d'aixoplucs i la solució fou basada en la reutilització de la pròpia pedra que es retirava dels llaurats i que

permeté l'aparició de les conegudes barraques de pedra seca, marges, troncs, clapés i carrerades.

Apareguda la fil·loxera, la vinya perdé importància però fou un cop acabada la Guerra Civil quan perdé la viabilitat econòmica com a conseqüència també de la manca de productes de primera necessitat i el tancament d'una part important de la indústria transformadora.

Arrancats els ceps, els cultius majoritaris foren l'olivera i el garrofer tot i que també consta l'intent d'expansió de l'avellaner que a dia d'avui queda relegat a zones més fredes pròximes a Colldejou, Pratedip o la Vall del Llor.

Les finques de Les Terres Noves junt amb les seves barraques i infraestructures serien progressivament abandonades durant el segle XX i el bosc mediterrani amb la presència predominant del pi blanc i del llentiscle tornaria a guanyar terreny, una dinàmica que, a dia d'avui, continua tot i que durant uns anys la febre de la garrofa semblava que permetria una recuperació agrària que finalment no s'ha produït.

Les Terres Noves van ser unes terres ocupades que, a dia d'avui, esperen un nou destí el qual sembla ben lluny del seu origen agrícola i resten a mercè d'especuladors i industrials incentivats per la pròpia administració i que pretenen l'explotació de l'espai omplint-lo de plaques solars, indústries i vehicles pesants, possiblement la darrera colonització d'un territori deteriorat com a conseqüència de la pèssima gestió, basada en un turisme de sol i platja, i desvaloritzant aquest creixent moviment de preocupació per les tradicions i pel valor rural que Mont-roig pretén esborrar.

La sortida del 25 de Novembre de 2023 és un clar exemple de l'error que es comet.

Quaranta persones vam gaudir d'una jornada de tradició i ruralitat, un clar exemple de les oportunitats que suposa la promoció d'aquest patrimoni.

